

سوره مهربم ۹۸ ئایه ته

سوره مهربم له مه ککه هاتوته خواری و به (بسم الله) وه ۹۸ ئایه ته.

به ناوی خوای بەخشەر و دللاوین.

کاف، ها، يا، عەين، صاد، (وتويانه زانستى جەبر لەم پىتە لمتەتانە سازدراوه). **(۱)** باسى چاکەي پەورىئەرتە سەبارەت بە زەكەرياي عەبدى خۆى **(۲)** لە دەمەي وا بە دەنگىيکى نزەم و نەمۇي ھاوارى لە پەروەرىئەرى خۆى كرد (قورطىج ۶ شەپۇل) **(۳)** وتى: ئەي پەروەرىئەرم ائىسكم سىس بۇوه و لەبەر (دەردى) پېرى، مسوى سەرم بەرق ئەداتەوە، ئەي پەروەرىئەرم! لە پارانەوهى خۆم لە تۆ بى هىيوا نە كەراومەتەوە **(۴)** من سەبارەت بە كەس و كارم دوای مردنم ترسم ھەيد (كە دىنى تۆ رانەگرن) و خىزانم نەزۆكە، جا بە قودرەتى خۆت مندالىيکى چاڭم پىن بىد **(۵)** كە ميراتگى من و بىنەمالەي يەعقووب با ئەم بى، جىي را زى بۇونى تۆيىش بى **(۶)** ئەي زەكەرياي ائىمە بە مندالىيک مزكىيەت پى دەدەين كە ناوى يەحيايە، كورىك كە بەر لەمە ناوى وانەبووه **(۷)** وتى: ئەي پەروەرىئەرم! چۈن كورۇم دەبى، لە حالىيىكدا ژنە كەم نەزۆكە و خۆيىشم لەبەر پىرى بىھىز كە و تووم **(۸)** وتى: پەروەرىئەرت واي فەرمۇوه (ۋىرادەدى كەدووه)، ئەمە بۆ من ئاسانە، من لە پىشدا تۆم خەلق كرد و شتى نە بۇوى **(۹)** وتى: ئەي پەروەرىئەرم! نىشانەيە كم بۆ دابنى، فەرمۇوى: نىشانە تۆ ئەمەيە كە سى شەو و رۆز زمانىت بۆ قىسە كەدن (لە كەل خەلک) ناگەپى، بىنەي ھىچ وھىك و ئازارىيكت ھەبىن؛ يى كەچى زمانىشت ساغە **(۱۰)** جا ئەولە مىحرابى عىيادەتەوە هاتە دەرى بۆ لاي ھۆزە كەمى بە ھىيمىيە ئەوانى تىيگەياند كە بەيانان و ئىواران هەر بىخەوشى و پاكى خوا بللىن (و بللىن: خوا بىخەوش و پاكە) **(۱۱)**

ئەي يە حىا! ئەم كتىبىه (تەورات) پىر بە هيئىز بىگرە، ئىيمە لە كارزانىمان لە منداڭىيە وە پىدا (١٢) لە كەمل دلسىزى و بىنگەردى لە لايەن خۆمانە وە (پۇچ و كردى و مان پاك كردى؛ چونكا) خۆپارىز و لە خواترس بۇو (١٣) سەبارەت بە باوک و دايىكى چاك بسو، لاسارى و سەربىزىيى نەببۇوه پىشەي (خۇ بە زل زان) و ملىيادەر و خۆنەگر و تاوانبار نەبسوو (١٤) سەلامى لىنى بىن رۇزى كە لە دايىك بسو و رۇزى كە ئەمرى و رۇزى كە زىيىندۇو دەكىرىتە وە (و حەشر دەكرى) (١٥) لەم كتىب (قورئان)-دا يادى مەرىيەم بىكە، ئەو دەمەي كە لە خانە وادى جىا بىووه و لە لاي خۆرە لەلاتى (بەيتولموقەددىس) جىيگىر بسو (١٦) پەردەيە كى لە نىيوان خۆى و ئەواندا رايمەل كرد، لەو دەمەدا رېزى خۆمان ناردە لا، جا بۆئەو خۆزى كرد بە ويىنەي مروققىكى تەواو (١٧) (ئەو ترساو) و تى: لە (ترسى) تۆپەنا دەبەمە بەر خواي بەخشەر، ئەگەر خۆپارىزى (نiziيكم مەكەمە) (١٨) و تى: من تەمنىا پاسپارەدى پەرودرىيەرتىم، (ھاتۇوم) تا كورپىكى پاكت پى ببە خشم (١٩) و تى: جا چلۇن كورۇم دېبى، كەچى تا ئىستا كەس دەسى لىن نەداوم و ژىتىكى داۋىنپىس و داۋىن تەر نەبۈوم؟! (٢٠) و تى: قىسە ئەممەيە كە پەرودرىيەرت فەرمۇيەتى: ئەم كارە بۇ من ئاسانە، ئىيمە دەمانەوى بىكەينە نىشانەيە ك بۇ خەلّك و رەحمەتىك بىن لە لايەن ئىيمە وە ئەمە كارىيەكە كراوه (جىيى قىسە لىنى كردى بۇ نەماواه) (٢١) جا (سەرئەنجام مەرىيەم) دووگىيان (زىگى پى) بسو بىنچوو لە نىيۇ تۆمدانىدا گۇورا و بەو زگەو خۆى كەياندە جىيگايە كى دوور (لە شارى ناسره) (٢٢) جا زان ئەھۋى بۇ لاي بىنە دارىيەكى بىراو راکىش كرد، (لەبىر پەرىيەنانى) و تى: خۆزگە بەر لەمە مردباام و لە بىسر بچووبىماھو! (٢٣) جا لە خوار پىيە وە (جوبرەئىل) ياخىسا (يادى ئەمە كە ئەھۋى بۇ لاي خۆت راوهشىنە و بىتە كىنە، تا خورماى پىكەھىنَاوە (٢٤) كۆتەرەي ئەو دار خورمايە بۇ لاي خۆت راوهشىنە و بىتە كىنە، تا خورماى

پىكەھىشتۇرى تەر و تازەت بۇ بودرىيەن (٢٥)

جا (لهو خورمايە) بخۇ و (لهو ئاوه) بخۇوھ و چاوت (بەو مندالى: عيسا) روون بىکەوھ، جا
ھەركاتىن كەسيكت دى (بە ئىشارە) پېتى بللى: بۆ (خواي) بەخشەر رەزرووم لە خۆم كرتسووھ
(نهزرم كردووھ) و بەرەزرووم، لە ئاخەفتىن بتكمەوھ، جا ئەمېز لە كەل كەس قسە ناكەم ۲۶» جا
(مهرىم) ئەوي گرتىبووھ باوھش و بەرهو لاي ھۆزەكەي هيئىناي، وتيان: ئەي مەرىم! كارىتكى
سەمەرە و دزىيەت كردووھ ۲۷» ئەي خوشكى هارپوونا نە باوكت خراپ (و داوىنپىس) بۇو، نە
دايكىشت بەدكارە بۇو ۲۸» جا (مهرىم) هيئما و ئىشارەي بەو (عيسا) كرد، وتيان: چلۇن
لە كەل ساوا و مندالىيکى تىيۇ لانك و بىشكە بئاخىتىين و قسە بکەين؟! ۲۹» (لەناكاو عيسا
بە زمان هات) وتي: من بەندەي خوام، كتىپ (ئىنجىل)ى بە خەلات پىداوم و منى كردىتە
پىنگەمبەر ۳۰» لە هەركوپىش بىنۇقەدەممى پېرۇز كردووھ و رايىسپاردوم هەتا زىندۈوم نوپىز
بىكەم و زەكات بىدەم ۳۱» بۆ دايىم چاڭ بىم و نەيشى كردووھ بە سەرىزىيۇ و ياخى و زۆردار و
بىئاكارى نە كردووھ ۳۲» سەلام (ى خوا)م لىنى بىن رۇزى لە دايىك بىووم و رۇزى كە دەمەرم و
رۇزى كە زىندۈو دەبەمەوھ ۳۳» قسەي راست و دروست لمبابەت عيسىاي كورى مەرىم هەر
ئەودىيە كە ئەوان تىيا دوودلەن ۳۴» نەبۇوھ و ناشېن خوا مندالى ھەبىن، خوا پاکە، هەركاتىن
(بيهوي) كارى بىكا، دەفەرمى: بىبە و ئەوپىش دەبىن ۳۵» بەراستى خوا پەرەپەرەنەرى من و
ئىيەدەيە، جا بىپەرسىن، ئەمەيە رېڭىاي راست ۳۶» بەلام (دواي عيسا) هەندى لەو دەستە و
تاقمانە لە تىيۇ خۆياندا جياوازىيان سازدا، جا واوهىلا بۆئەو خوانەناسانە لە وەختى دىتنى
رۇزى كەورە (حەشر) ۳۷» (لهو رۇزەدا) كە دېئنە لامان چەند چاڭ دەبىسىن و چەن چاڭ
دەبىسىن، بەلام ئەمېز ناھىقە كان لە لارىشە كى دىياردان ۳۸»

[١٩] سورپھى مەرىيەم

ئەوانە لە رۆزى داخ و كەسەر (رۆزى بەرى كە هەموو كەس خەفەتبارە) بىرسىنە، كاتى كە كار لە كار ترازاواه، لە حايلىكدا ھېشتا ئەوانە لە غەفلەت و بىئاڭا كايىدان و بىروا ناھىينن 《٣٩》
بەراستى ئىمە زەۋى و تەھاواي ئەوانە وا لەسەر زەۋىن، بە مىرات ئەيىبەين و هەموو بەرەو لاى ئىمە دەگەپىندىرىنەوە 《٤٠》 لەم كەتىبەدا يادى ئىبراھىم بىكە كە زۆر راپستىپەر و پىغەمبەرى خوا بۇو 《٤١》 وەختى بە باوکى خۆى وت: ئەم بابە! بۆچ شتىك دەپەرسى كە نابىسى و نابىنى و ناتوانى بىنيازت بىكا 《٤٢》 ئەم بابە! زانست و زانىارىيەكم بۆ ھاتووه كە بۆ تو نەھاتووه، جا بە دوام كەمودە تا بىتخەمە سەر پىتكەرلىك راپست و دروستا 《٤٣》 بابە! شەيتان مەپەرسىتە، شەيتان لە فەرمانى (خواي) بەخشەر نافەرمانى و سەرپىچى كرد 《٤٤》 بابە!
بەراستى من لەمە دەترىم كە عەزابى لە لايەن خواي بەخشەرەوە بىگاتە تو، جا لە ئاكامدا بىيىتە دۆستى شەيتان 《٤٥》 وەتى: ئاييا ئىبراھىم تو لە خوايانى من وەرەز و جارز و بىزازى؟ ئەگەر (لەم كارە) دەس ھەلئەگرى بەردا بارانت دەگەم، بۆ ما وەيە كى دور و درېيەلىم دور بە 《٤٦》 (ئىبراھىم) وەتى: سەلام لە سەر تو بى، من لە پەروەرىنەرم داواي لى بوردىنت بۆ دەگەم، بەراستى خوا سەبارەت بە من فەر دەللاۋىنە 《٤٧》 لە ئىيە و ئەمەدى لە غەيرى خوا ھاوارى لى دەكەن دورى دەگەم و ھاوار بۆ پەروەرىنەرم دەبەم و ھىۋادارم ھاوار و بانگم بى وەلام نەمىننى 《٤٨》 جا كاتى لەوان و لە غەيرى خوا كە دەپىرەرسىن، خۆى لادا، ئىسحاق و يەعقووبىمان پى بەخشى و هەموومان كەردنە پىغەمبەر 《٤٩》 بەر بەزەيى خۆمان خستن و ناونىشانمان بە چاکە بەرز كەردىدە 《٥٠》 لەم پەرەواه (ئاسمانىيەدا) يادى موسى بىكە، بەراستى ئەم و هەلبىزاردە و رەوانە كراو و پىغەمبەر بۇو 《٥١》

ئىمە ئەومان لە لاي راستى (كىتو) تۈورەتە بانگ كرد و ئىزىكىمان كردى و تا بە نەيىنى حالى بىكەين 《٥٢》 بە رەحمەتى خۆمان هارپۇنى برايمان كە پىغەمبەر بۇ پى به خشى 《٥٣》 لە كىتىبىدا يادى ئىسماعىل بىكە، بە راستى ئەو لە بەلىنە كانىدا راستبىئىر و پىغەمبەر بۇ 《٥٤》 ئەمە مىشە فەرمانى بە بنەمالەتى خۆى بۇ نویىز كردن و زەكتاتدان ئەدا، ئەمە مىشەش لاي پەرودىنەردى جىيى رەزامەندى بۇو 《٥٥》 لەم كىتىبىدا لە ئىدرىيس (يىش) ياد بىكە، بە راستى ئەو زۆر راستبىئىرلىكى پىغەمبەر بۇو 《٥٦》 ئىمە ئەومان كەياندە پەلەيدى كى بەرز 《٥٧》 ئەوانە كەسانىك بۇون كە خوا ناز و نىعەمەتى پىدا بۇون، لە پىغەمبەران، لە مندالانى ئادەم و لە كەسانى كە لە گەل نووح سوارى كە مىيمان كردن و لە زارۇكى ئىبراھىم و ئىسرائىل (يەعقوب)، لەوان كە پېنۇيىنەمان كردن و هەلمانبىزاردن، كاتى نىشانە خواي رەھمانىيان بەسەردا دەخويىنداوە دەكەوتەنە كورپۇش، لە حالىيىكدا كە سوژەدىان دەبرد و دەم بە گريان بۇون 《٥٨》 جا دواي ئەوان كە ئارەززۇدا رۆيىشتەن، بەم زۇوانە تۇوشى ئازار و خەسار دەبن 《٥٩》 مەكەر ئەوانە كە لە تاوان بېرىنگىكىنە و پاشكەز بېننەوە و بىرۇ بېسىن و كرددەوە چاك بکەن، جا ئەمانە ئەچنە بەھەشت و ھېچ جۆرە سەتەمېكىيان لىنىڭىز 《٦٠》 باع كەلەيكە خۆش لە نەدىدە، كە خواي دلۇقان بەلىنە ئەۋېي بە بەندە كانى خۆى داوه، بە راستى بەلىنە خوا ھەر دېتە دى 《٦١》 ئەوانە قەت بېجىگە لە سەلام قىسىم قۇر و بىرىجى و چەلتەمە لابەلا لە بەھەشتىدا نابىسىن، ھەممۇ بەيانان و ئىواران ژەميان لەۋىدا بۇ ھەمە 《٦٢》 ئەمە بەھەشتىكە كە بە مىرات بە بەندە كانى خۆپارىزى خۆمانى ئەدەين 《٦٣》 ئىمە (مەلاتىكە) نانىرىنە خوارى مەكەر بە فەرمانى پەرودىنەرت، ئەمە كە لە پىشمانەوە دى و ئەمە كە لە پاشمانە و راپىردووھ و ئەمە كە لە نىيوان ئەم دووانەدا يە، تەننیا بۇ خوايە، پەرودىنەرت قەت ھېچ شتىكى لە بىر نەچووھ 《٦٤》

(ھەر ئەوه) راھىنەرى ئاسمانەكان و زەوى و ئەوهى لە نىيوان ئەم دووانەدايە، جا ئەو بېھەرسىتە و بۇ پەرسىتنى خوا خۆراڭر بە، ئايى ئاگات لېيە ھاوناۋىكى ھەبىن 《٦٥》 مىزۇ دەلىنى: ئايى دواى مردن لە داھاتوودا (لە قەبر) زىندۇ دېمە دەرى 《٦٦》 ئايى ئىنسان بىر ناکاتەوە كە ئىمە ئەۋمان بەر لە مە خەلق كەد، لە حائىكىدا كە شىتىك نەبوو 《٦٧》 جا سوينىد بە پەروھەرنەرت ھەمۇو ئەوانە لە كەل شەيتانەكان پېيکەوە كۆيان دەكەينەوە لە پاشان دەوران دەور لە جەھەندەمدا حازر بىكىن بە چۈكىدار اوى 《٦٨》 لە پاشان لە ھەر دەستەيى كەسانى كە لە ھەمۇوان لە بەرانبىر خواى بەخشەردا ياغىتىر بۇون، جيا دە كەينەوە 《٦٩》 (بزانە) ئىمە بەو كەسانەى كە (بۇ سووتان) لە تىۋاڭرى جەھەندەمدا شىاوترن ھەر خۆمان ئاگا و زاناترین 《٧٠》 ھىچ كەس لە ئىيە نىيە مەگەر تۇوشى ئەو (جەھەندەم) ئەبى، ئەمە فەرمانىكە لە پەروھەندەتەوە!! ھەر دېبىن جىيە جىي بىكى 《٧١》 لە پاشان لە خواتىسى كان رېزكاريان دەكەين، سەتكاران بە دەسمەئەزىن لە مۇيدا دېلىنىد 《٧٢》 ھەركاتى كە نىشانانى دىاريىددەرى رۇونى ئىمەيان بۇ بخويىندرىتەوە كافران بە بىردا دەلىنى: كامە لا لە دوو تاقىمە (ئىمە و ئىيە) جىيگەي باشتىر و دىيە خانى لە بانتىرە؟! 《٧٣》 ئاي چەن بەرەمان پېش ئەوان لە ناو بىردووھ كە لەوانە كەلپەلى ناومال رېكتىر و بەدىمەنىش لەوان رازاوەتر بۇون! 《٧٤》 بلنى: كەسى كە لارپىسي، تا بەلىنى خوا بە چاودەبىنى، خوا قەيرانى بۇيان داناون و مولەتى پى ئەدا، جا يَا عەزابى ئەم دنیا يَا ھى ئەو دنیا (دەبىنى)، جا ئەو رۆژدە كە دەزانى چ كەسى جىڭكاي خراپتىرە و چ كەسى سپاي بىھېزتىرە؟ 《٧٥》 ئەو كەسانەى خودا شارەزايى كردوون پىر شارەزايان دەكا پەروھەندەت بۇ خىرى كە دەمېنەتەوە، پاداشى باشتىر ھەيە و سەرەنجامىشى باشتىرە 《٧٦》

ئەو مۇزىيەت دى لە نىشانە كانى ئىمە حاشاى كرد و گوتى لىيم روونە مال و مندالىكى زۇرم بىن ئەدرىن ۷۷》 ئايا ئەولە راپىزى نادىار و نەيىنى ئاڭدار بسووه، ياخوا پەيمان و بەلېنىنى وەرگەرتۈوه؟ ۷۸》 قەت وان نىيە، ئىمە لە دوايدا ئەوهى ئەو دەيلىق، دەنۈوسىن و عەزابى لەسەر بەردەوام دەكەين! ۷۹》 ئەوهى ئەو دەيلىق (لە مال و منال) بە مىرات لېيى وەردەكىرىن و تاك و تەننیا دېتە لاي ئىمە ۸۰》 ئەوانە بىيچىكە لە خوا بتەكەلىكىيان (بۆ خۆيان) هەلبىراشد تا بۆ ئەوان بىنە هيىز و پشتىوان ۸۱》 قەت وان نىيە، (لە قىامەتدا) بىتكان حاشا لە پەرسىتنى ئەوان دەكەن، بە دىزى ئەوان راپەدەستن ۸۲》 ئايا نەترانى كە ئىمە شەيتانە كانمان ناردە سەر خوانەناسان تا بىانتاۋىننەوە و راپاينتلەكىين؟ (ازا: هزاً كولان، كۆران، زىير و روو بسوون) ۸۳》 جا (لەبەر ئەمە) تالّوكەيان لىيەكە، تەننیا ئىمە ئەوان (و كرددەيىان) بە وردى دەزمىرىن ۸۴》 لەپۇزىدا خۆپارىزان بە تىيىكرا كۆ دەكەينەوە و دەيابىنە لاي خواى بەخشمەر ۸۵》 تاوانباران بە تىنۇويەتى بۆ جەھەندەم خىر دەكىيەنەوە و رەپىچەك دەدرىن و لىدەخورىن ۸۶》 ئەوانە قەت دەسەلاتى تکايىن نىيە مەگەر لاي رەحمان (خوا) پەيمانى ھېلىن (و پۇ به دل شايىدە بە تاقانە بۇونى خواى دابىن) ۸۷》 ئەوانە و تووشيانە: رەحمان (خوا) مندالى بۆ خۆي داناوا! ۸۸》 بە ھەقىقەت قىسىمە كى پەق و دىپىو (و قۇر) تان بە زارا ھېناوه ۸۹》 لەوانە يە ئاسمانە كان لەبەر ئەم قىسىمە پارچە پارچە بىن و زەھى لەت بىن و كىيە كان (لە بەرىيەك بچىن (بە ھارەھار بېروخىنە خوارى) ۹۰》 لەبەر ئەوهى و تىيان خوا منالى ھەيە ۹۱》 بۆ خوا شىاوا نىيە كە مندالى بۆ خۆي دابىن ۹۲》 ھەرچى لە ئاسمانە كان و لە زەھىدايە وەكۈو عەبد دېنە لاي خواى دلۇثان ۹۳》 سەرەتىساب بە ئاڭدارى ئەوانەي بە وردى ژماრددووه ۹۴》 لە رۆزى قىامەتدا ھەموو تاك و تەننیا لاي خوا حازر دەكىرىن ۹۵》

سۇورەت تاھا [٢٠]

كەسانى كە بىروايىان هىنناوه و كرددوهى چاكىيان كردووه، خواى دلۋشان خۆشەويىستيان دەكا
٩٦ جا ئىيەمە قورئانمان لەسىر زمانى تۆۋاسان كرد، تەنيا لەبەر ئەمە كە مزگىينى بە
 خۆپارىزان بىدەي و ھۆزى دوژمن و سەرسەخت بىرسىتىنى **٩٧** چەندىن بەرەمان لەمانەيش قىر
 تى خىستووه، ئايا بە ھىچ يەك لەوانە ھەست دەكەي، نۇوزەت ئەوان دەيىسى (رگزا: نۇوزە،
 دەنگى نىزم، سرتەسرت) **٩٨**

سۇورەت تاھا ١٣٥ تايىه تە

سۇورەت تەھا لە مەككە ھاتوتە خوارى بە (بسم الله) وە ١٣٥ ئايىتە.

بە ناوى خواى بەخشەر و دللاۋىن.

تاھا **١** ئىيەمە قورئانمان بونەناردى كە خۆت بىخەيتە بىنەختى و دەردەسىرى **٢** تەنيا بۆ
 ودېير ھىننانەويە بۆ كەسانى كە (لە خوا) ئەترىنسن **٣** (قورئان) لە لايىن بەدىيەنەرى زەۋى و
 ئاسمانە بەرزەكان، ئەم قورئانە ھاتوتە خوارى **٤** ئەو خواى بەخشەر كە لەسىر تەختى
 دەسىلەتى خۇى دامەزراوه **٥** ھەرچى لە نىيۇ ئاسمانە كان و زەۋى و لە نىّوان ئەم دوواندايە و
 ئەۋى لە رېيىخاڭ و نىيۇ دل و دەرۈونى زەۋىدايە ھەمووى ھىخوايە **٦** ئەگەر دەنگت ھەلبىرى
 يَا نا، (يَا بە سرتە)، ئەو (خوا) بە راڙ و نەپىنى و پېچە و تەنانەت نەھىنلىر لەۋەيش (كە لېيىش
 نەبىيۆى) دەزانى! **٧** (خوا) يەك كە يېنجىكە لە خۇداى تر نىيە، ھەر بۆ ئەوه ناوكەملى پېرۋەز و
 جوان و چاڭ **٨** ئايا ھەوالى موسات پىنگەيىسە؟ **٩** كاتى كە ئاگىرى (لە دوورەو) دى،
 بە خىزانى خۇى وت: راوهستن و لېرە مەبزوون، ئاگرىيكم دى، بەلکوو من چلۇشك و
 پۇلۇويەكتان لەوه بۆ بىننم، يَا لە كن ئەو ئاگىرە پىنۇيپەيىك بىدۇزمەوه **١٠** جا كاتى ھاتە
 لاي ئاگىرە كە، ھەرا كرا كە ئەھى موسا! **١١** منم من پەرەرىنەرى تۆم پىيلاۋە كانت دەرىيىنە،
 تۆ لە (زەۋى و) دۆللى پېرۋەزى «طوا» داي **١٢**